

Vzeli smo slovo od Mirka Kumra-Črčreja

„Nikdar več ne bo mož, kakršni so živeli. Živeli so svojim, a ne le svojemu času, živeli delu, ustvarjanju. Le spomin je še ostal. Živ spomin. Spomin njihovega dela, opomin mlajšim. Najlepši spomin, lepšega si ne moremo želeli.“

Človek se rodi, vzraste, ustvarja, zase, tudi za druge, dozori, včasih more uživati sadove svojega dela, včasih ne. Pride trenutek, ko zadnjič stopi z nogo na pot, ki mu je bila potegnjena, ko napravi zadnji korak. Blagor in dobro tedaj človeku, ki lahko zre nazaj na prehojeno pot mirne vesti, v zavesti, da se ni skrtil, ko so ga poklicali na delo, na delo za svojce, za družino, za širšo človeško skupnost.

Bil je znan po celi zemlji slovenski, bil je znan Slovincem po celem svetu. Rodna Koroška je izgubila moža, ki je, kakor le malokateri, bil lik kmeta. Bil je človek, mož, kakršnega je izoblikovala podjunska zemlja, trda, neizprosna, zemlja, ki terja od kmetovalca veliko ljubezni in skrbnosti, zemlja, žejna dežja, zemlja, ko jo pogostokrat gnolji kmetovalec s svojim znojem. Mirko Kumer, Črčrej na Blatu pri Pliberku. Končal je svoje življenjsko, svoje zemeljsko potovanje.

Odločen zagovornik pravic svojega rodu, svojega stanu je odšel od nas. Mož, ki je zastavil svojo besedo, mož, ki te besede ni snedel, pa čeprav je moral zaradi svoje klenosti in zvesto-

be pretrpeti v življenju marsikaj trdega, marsikatero hudo razočaranje.

Že mlad se je vpregel v delo za slovensko narodno skupnost na Koroškem. Deloval je na prosvetnem in političnem področju. Ko je zagrnila leta 1938 našo domovino pošastna tema nacistične hitlerije, je moral skupno z mnogimi drugimi koroškimi Slovenci v gestapovske zapore. Čeprav skupno s svojim narodom pred očmi takratnih oblastnikov ni bil vreden, da bi živel enakopravno, človeka vredno življenje, je kljub temu moral na fronto. „Po sili vojak“ je bil.

Po drugem svetovnem klanju se je takoj spet vrgel v delo za skupnost. V svoji občini Blatu je postal najprej podžupan, nato župan. Bil je zadnji slovenski župan na Blatu. Toda razvoj je hotel, da je postal pozneje prvi slovenski podžupan v Pliberku. Veliko dobrega je ustvaril kot občinski politik za skupnost.

Tudi interese kmečkega stanu in slovenskih kmetov je branil v stanovskih zastopstvih, najprej v okrajni kmetijski zbornici v Velikovcu, od 1966 do 1971 pa v deželni kmetijski zbornici kot zastopnik Skupnosti južnokoroških kmetov. Za njegove zasluge za kmečki stan ga je odlikoval takratni državni predsednik Jonas z naslovom ekonomskega svétnika.

Bil je človek, ki je vedno in povsod, kjer in kadar je bilo mogoče, zagovarjal samostojno politično nastopanje, samostojno izražanje politične volje. Za-

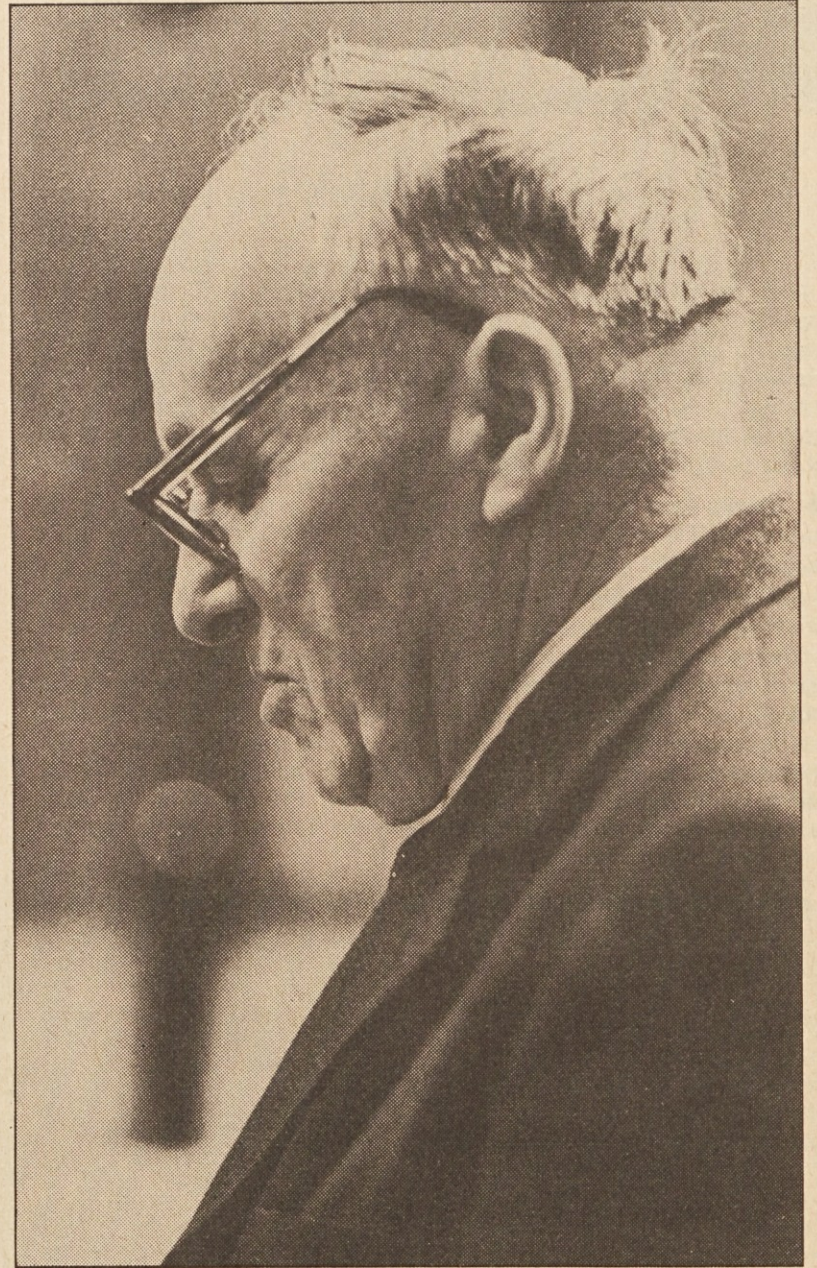
res je veroval in zaupal v lastno moč. Zaradi tega je tudi prevzel pri deželnozborskih volitvah leta 1965 odgovorno mesto glavnega kandidata Koroške volilne skupnosti. Ni sicer uspelo, da bi bil postal deželnozborski poslanec, lepo število glasov, oddanih za KVS, pa je bilo krepak dokaz zaupanja, ki ga je imel Mirko Kumer-Črčrej pri koroških Slovencih.

Dolga leta je bil zaupnik in odbornik Narodnega sveta koroških Slovencev, bil je zvest so-trudnik Našega tednika. Kako je bil z našo organizacijo in našim časopisom povezan, dokazuje dejstvo, da je še konec junija letos, ko se je za nekaj dni vrátil že močno oslabil iz celovške bolnišnice na svoj dom, prišel pogledat na Narodni svet in v uredništvo NT.

Mirko Kumer-Črčrej je bil človek širokega pogleda, kakor je široka Podjuna tam okoli Pliberka. Vztrajno se je trudil za sodelovanje med koroškimi Slovenci, za skupni boj za narodne pravice, za narodni obstoj. Tudi kot predsednik Združenja staršev na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu se je trudil za dosego tega težavnega, a lepega cilja, cilja, za katerega se spleča živeti.

Mirko Kumer-Črčrej je izpolnil svoje življenje, s krepkimi koraki je prehodil pot, dokler ga ni odpoklical Bog. Ženi, otrokom z družinami in bratu z družino izrekamo iskreno sožalje.

NARODNI SVET
UREDNIŠTVO NT

Za Slovence v Žitari vasi ni enakosti pred zakonom?

„Manjšina se nima ničemer odpovedati, odpoveduje se le večina“ — to je nadvse čudno stališče govornika avstrijske ljudske stranke v žitrajškem občinskem svetu, ko je razlagal, zakaj njegova frakcija ne mara sprejeti predloga Enotne liste Žitara vas, naj namestijo na novozgrajeno ljudsko šolo Žitara vas dvojezičen napis. Tudi večinska frakcija SPÖ — Tonitz se ni mogla ogreti za predlog EL, pač pa je po „zgledu“ Globasnice zagovarjala stališče, naj na novi šoli napisa ne bo — ne slovenskega in tudi ne nemškega.

Občinski odbornik EL Franc Kukovica je v svoji repliki opozoril na dejstvo, da je Žitara vas dvojezična občina in da se tudi v ljudski šoli poučujeta oba deželna jezika. Že danes velja znotraj zgradbe stare ljudske šole dosledna dvojezična in za vsakega obiskovalca je postala samoumevna. Dosledno bi bilo, da se to dejstvo pokaže tudi zunanaj na fasadi. Zaradi „ljubega miru“ pa tudi EL zaenkrat soglašajo s sklepom, da se ne bo namestil niti slovenski, niti nemški napis. Na noben način pa da ne more soglašati z govornikom ÖVP, da se manjšina nima ničemer odpovedati, da se odpoveduje le večina, je rekel Kukovica, kajti če se v Žitari vasi nekdo odpoveduje, potem so to Slovenci, ki so tudi danes večina, kajti družinski jezik velike večine Žitrajčanov je tudi danes še slovenski.

Že naslednja točka dnevnega reda pa je na žalost pokazala, da večinski frakcijam na žalost ni do „ljubega miru“, kot so ga želeli priklicati nekaj minut prej. Šlo je za predlog EL, naj občina uredi v stari ljudski šoli otroški vrtec. Občinsko predstojništvo je predlagalo, naj se dodeli županu rok 1 leta, da predloži občinskemu svetu dokumentacijo glede stroškov itd. za lastni otroški vrtec. Govornik EL Franc Kukovica pa je predlagal,

naj se predlog predstojništva v toliko spremeni, da se skrajša rok na mesec dni ter naj se povabijo vsi občinski odborniki na sodelovanje pri iskanju primernih interesentov za vodenje otroškega vrta za slučaj, da občina ne bi bila v stanju ustanoviti lastnega. V tem slučaju bi bilo potrebno, da občina zagotovi, da bo tudi naprej skrbela za streho in fasado stare ljudske šole (kar pa itak mora, če noče, da bi se stavba porušila!) in nudi interesentu, ki bi želel ustanoviti otroški vrtec, 50.000.— šil. letne podpore.

Župan je sejo prekinil — očitno so iskali možnost, kako bi se dalo zavrniti predlog EL čim hitreje in brez komplikacij. Ker EL svojega spremenilnega predloga ni oddala pismeno, je bilo tudi lahko (AGO določa pismenost). Gospodje velikaši pa so ob tem verjetno mislili, da pismenost zanje ne velja, kajti le minute navrh sta SPÖ in ÖVP predlagali — ustno — naj župan predloži dokumentacijo čez pol leta in ne v enem letu, kakor se je glasil prvotni predlog.

Zaradi očitne dvojne mere pri obravnavanju spremenilnih predlogov EL, oz. SPÖ in ÖVP (vsi vloženi ustno!) je EL vložila prizor pri koroški deželni vladi in pričakuje, da se zagotovi ustavna pravica do enakosti pred zakonom!

Daljša diskusija se je razvila še okoli vprašanja šolskih pristojbin

za žitrajške otroke, ki obiskujejo okoliške šole v drugih občinah, npr. v Šentprimožu. Od novega šolskega leta naprej občina Žitara vas ne bo plačevala več takih pristojbin. EL se temu predlogu ni pridružila in sicer zato, ker ostale frakcije niso upoštevale predloga občinskega odbornika Jože Habernika, naj se pri učencih 3. in 4. razreda ljudske šole v Šentprimožu napravi izjema, to pa zaradi tega, da bi starejši otroci v znanem okolju laže in bolje končali šolanje.

Sožalje ZSO

Ob smrti Mirka Kumra-Črčreja je predsednik ZSO dr. Franci Zwitter poslal naslednji sožalni telegram:

Dovolite, da ob težki izgubi odličnega člana in vodilnega odbornika v svojem lastnem imenu in v imenu Zveze slovenskih organizacij na Koroškem izrekam Narodnemu svetu koroških Slovencev iskreno sožalje!

Mirko Kumer, pd. Črčrej je bil samonikla osebnost, pravi tribun kmečkih in narodnih pravic koroških Slovencev, ne le v krajevnem in občinskem merilu, marveč tudi v širšem pokrajinskem smislu, ki kljub svoji jasni svetovni nazorni opredelitvi nikdar ni bil ozek, marveč je vselej videl skupne potrebe in se zavzemal za akcijsko enotnost naše narodne skupnosti.

Kot takega ga bomo ohranili v častnem spominu!

LETO XXXIII. — Številka 32 6. avgusta 1981 Cena 5.— šil. (7 din)
Poštnina plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Po protestu Slovenije in Hrvaške: zaenkrat mejne takse ne bo!

Republiški skupščini Slovenija in Hrvaška nista dali soglasja k osnutku zakona o taksah (1500 dinarjev) za prehod meje. „Pogoj za sprejem zakona niso dani, zato zakon ni odložen do jeseni, marveč ni sprejet.“

Zaradi tega Slovenija in Hrvaška podpirata prizadevanja izvršnega sveta pri oblikovanju ukrepov, ki naj bi zagotovili odpravljanje neugodnih tokov v ekonomskih odnosih s tujino in s tem v zvezi tudi prizadevanja za zmanjšanje odliva dinarjev in deviz iz države. SR Slovenija pa je iz treh razlogov za nespremenljivost: „prvič, besedilo zakona ni skladno z obrazložitvijo — iz teksta je razvidno, da gre za ča-

sovno neomejen sistemski ukrep, s katerim naj bi se dodatno zbiralo sredstva za proračun federacije z delom oz. za delo carinskih organov. V obrazložitvi pa je izrecno navedeno, da naj ta ukrep prepreči odliv dinarjev in deviz iz države. Drugič je predlagani zakon v nasprotju z načeli, za katera se Jugoslavija zavzema v mednarodnem sodelovanju. Tretjič bi tak zakon zavrl stike manjšin z matičnim narodom pa tudi stike jugoslovenskih državljanov s Slovenci, ki živijo zunaj jugoslovenskih meja. Hkrati pa bi s tem zakonom onemogočili stalno, občasno ali sezonsko delo jugoslovenskih državljanov v sosednjih deželah.“

MIHA ZABLATNIK, MAKS ZDOVC:

15. del

Kmet v stiski

Scenarij o mleku

Pri stopnjevanju mlečne proizvodnje, kakršno je bilo v preteklih 20-ih letih, bo dala krava leta 2000 pičlih 5000 kilogramov mleka. Pri enakem stopnjevanju obrtne in regionalne koncentracije sledi iz tega:

- Število krav molznic bo reducirano od 1. milj. (leta 1976) na pribl. 435.000 (leta 2000), kar bi pomenilo redukcijo za 56%.

- To močno pojemanje števila krav ima za posledico zmanjšanje krmilne površine (Futterfläche) več kot za polovico. Danes uporabimo 50% vseh za poljedelstvo uporabnih travnikov za krmiljenje molznic, 50% za ostalo živino. V letu 2000 bi

- Od 155.800 obratov, ki so leta 1976 producirali pod 60.000 kg mleka, se jih more zoperstaviti konkurenci samo 15.500 oz. 10%, ostalih 90% izpade.

- 95% celotne avstrijske mlečne produkcije se bo odvijalo v ozkem, strateško ugodnem pasu Salzburške, Gornje in Nižje Avstrije. Kaj bo z ostalimi?

Ne moremo dovolj jasno podariti, da rezultati teh modelskih računov nikakor niso prognozne, ali igranje s številkami. To so rezultati, izračunani na podlagi sodobnih avstrijskih raziskav. Pri podatkih so upoštevane tudi morebitne izjeme.

Je to rešitev?

potrebovali ob enakem razvoju samo 900.000 ha travnikov, kar pomeni znižanje za 25% v primerjavi z danes. Če prisodimo 1 ha travnika v letu 2000 100 dvojnih centnerjev (Doppelzentner) sena pomeni to zvišanje za skoro 50% napram 1976, potem se reducira celotna poljedelska površina na 600.000 ha, to je 50% sedanje površine.

- Število obratov s produkcijo mleka se reducira do leta 2000 od sedanjih 155.800 na 18.200, kar pomeni izstop 136.900 obratov ali 88%-no izstopanje.

Vsekakor je pri nadaljevanju današnje agrarne politike treba računati z uresničitvijo teh prognoz. S temi modelskimi računi je dokazano, da je možna sprememba strukture ter da njen višek še ni bil dosežen. Posledica pa je izpodiranje celih pokrajin iz poljedelske produkcije. Zato je potrebna nova, decentralizirana agrarna politika.

Najvažnejša sprememba sedanjega razvoja je ustvariti 100.000 novih delovnih mest — kar je dokaj nerealistično!

Pohod v spomin Hermanu Veliku

Nedeljskega 6. pohoda na Obir, ki ga vsako leto prireja Slovensko prosvetno društvo „Obir“ na Obirskem, si nismo mogli želeti in predstavljati lepšega in uspešnejšega kot je bil. Najlepše vreme nas je razveseljevalo in spremljalo ves dan. Do železnokapelške kočice se je večina pripeljala in tam pustila svoja vozila. Nekaj planincev pa je prišlo s selske, kacmunove strani. Lepo počasi v prijetni dvourni hoji so se pomikali proti vrhu gore. Okoli 13. ure pa so vsi planinci, udeleženci pohoda bili zbrani na vrhu. Pozdravljali so se s Kočani, Selani, Kapelčani, Šentlipšanimi... Gostje iz Celovca, Šent-

Podvig na Setičah

Postavili smo macesnov križ

Iz časov osvajanja najvišjih vrhov, iz dobe, ko je nastajal alpinizem, izvira najbrž tudi naveda postavljanja znamenj po osvojenih vrhovih — pri nas križev. Povsod stoji kakšen — na Košuti, na Obirju celo dva, lesen in železen. Človek je pač takšen, da je ponosen na svoje

dosežke in to pogosto zaznamuje z vidnimi znaki. Tudi Krpanu se je dobro zdelo, da je dosegel tolikšno čast, ko je odsekal Brdavsvo glavo — „saj se je tudi lahko, še tu med nami, če kdo kakega slepca ali beloušja ubi-

je, ne ve, v kateri grm bi jo obesil, da bi jo videlo več ljudi“.

Setiče seveda niso Himalaja. Tam je čudno mrzlo, zrak pa menda tako tanek, da ga skoraj ni več. Ne Setičah pa je prijetno, brez vetra, sončno in vroče, tako da bi najrajši dejal, da pride beseda Žeče od Žgetiče, če bi bil pesnik, sicer pa bogve, odkod se je vzelo to ime. Kakorkoli, že tam je stal velik križ, ki pa ga je pred letom dni razklala strela. Zato je bil potreben drugi. In to se je dogajalo tako: sedem starih jelenov — šest iz Sel, eden pa z Obirskega — se je navsezgodaj povzpelo na vrh, posekalo v Javorniku macesen, takšnega, da je meril na štoru 40 cm, ga olupilo, otesalo in vlačilo pol dneva na vrh, odkoder zdaj ponosno gleda v dolino. Stari holcarji že vemo, kakšno trpljenje to je, gospodi pa tega itak nikoli ne dopoveš. Vzdignili smo ga z zadnjimi močmi, zabetonirali, pritrtili z žicami in opremili s strelovodom, tako da je spet lahko začelo liti, grmeti in treskati — in to še preden je bil privit zadnji vijak.

Tako zdaj stoji na Setičah macesnov križ in gleda na Sele in Obirsko, ki se kot ena sama dolinica sprelevata ob vznožju domačih vrhov.

jakoba in drugod so ravnatoko trpeli zaradi vročine kot tisti, ki so prišli iz Šmarjete v Rožu, Podkloštra v Zili ali štajerskega Gradca. Še posebno pa so s svojim obiskom razveselili pevci moškega okteta iz Žirovnice. Po malici in zasluženem oddihu so v polkrogu sede na tleh sledili izvajanju v hitrici sestavljenega programa. S Prešernovo „Zdravljico“ so začeli pevci, gostje iz Žirovnice. Nadaljeval je predsednik SPD „Obir“ dr. Brumnik, ki se je spomnil našega prvega tovrstnega pohoda, katerega se je udeležil takratni selski župan, učitelj in aktivni funkcionar naše narodne skupnosti Herman Velik. Le nekaj tednov navrh pa je umrl, star komaj 46 let. Dan pred pohodom je minila že petletnica njegove smrti. Kako živ je še spomin nanj, smo boleče občutili prav v zadnji točki programa.

Oktetovci iz Žirovnice so zapeli 1. kitico pesmi „Počiva jezero v tihoti“. Nato so mrmrajoče ponavljali melodijo te pesmi, vmes pa sta s krepkimi in jasnimi glasovi dr. Ludvik Karničar in Valentin Polanšek izvajala ganljivi recital v spomin Hermanu Veliku. Pretresljivi trenutki, potrtost v srcih in v marsikaterem očesu solze. Vzdušje se je polagoma dvignilo in uravnovesilo. Malce zmučeni so planinci prišli k Marofu na piknik. Marljivi domači društveniki so poskrbeli, da ničesar ni primanjkovalo. Kdor je bil lačen, je prišel do svoje pečnice, žejni so se pošteno odžejali... Veseli družabnosti, petju ter obujanju spominov, ki so kakorkoli v zvezi s to goro Obir so zamudili, kdaj se je začelo mračiti.

Želja za drugo leto je: isto krasno vreme kot letos, enako lepo število udeležencev, lepa in smiselna programska točka na vrhu, niže spodaj pa spet nemoteni in prijetni potek piknika.

TEDNIKOV KOMENTAR

Mladje: Kontinuiteta kulture?

JANKO FERK

TEDNIKOV KOMENTAR

Eni pravijo, da brez mladja ne gre, gre jim skoraj na jok, če pomislijo na Lipušev nekrolog, drugi pa pravijo čisto brez pategnosti, da se slovenski narod nikoli ni porušil, ko so revije prenehale biti. Pravijo tudi, da smo šele ob ukinitvi mladja spoznali, kaj smo imeli. (In česar nismo imeli! In kaj bi lahko imeli!)

- Lipuševa teza in teza drugih glavnih okrog mladja je, da se je mladju naredilo, ker ni bilo več denarja, se pravi, da so bili finančni problemi bolj pereči kot vsi drugi. Ta trditev po

mojem ne more zakriti vseh drugih problemov, ki so s časom nastali. Predsednik kluba mladje je pri reviji vedno pogrešal odkrito in prisrčno sodelovanje. Mislim, da je to spravilo mladje v ponovno krizo. Prepričan sem, da bi s skupnimi močmi lahko poskrbeli za vse življenjsko potrebne stvari: za denar, za sodelavce in še kaj.

- Zvaliti danes (meni nič, tebi nič) vso krivdo na slovenske organizacije, ki mladja dejansko niso podprle tako, kot bi morda bile zmožne, je verjetno tudi le usmiljenje s samim seboj, ker nobena ustanova in noben list

oziroma nobena revija nima monopolne pravice do podpore. Za NSKS vem, da je mladje zelo dolgo podpiral, vendar so nekateri sodelavci revije sistematično napadali na neeleganten način. Stvarna kritika bi bila gotovo podlaga široke diskusije. Ta histeričnost je nekaj časa lepo zakrila notranje težave, in sicer tako dolgo, dokler centrifugalne sile niso bile dosti močne, da razdrejo mladje v obliki sklepa celega odbora, da je konec revije z dvajsetletno tradicijo.

Pred nekaj tedni se je zbrala interesna skupnost. Ta bo izdala naslednji dve številki. Govornik skupine je Jani Oswald.

- Tej interesni skupnosti je treba polagati na srce nekaj želj: Ustvarite atmosfero, ki bo omogočala vsem prisrčno in odkrito sodelovanje! Sodelovanje je osnovni problem, kajti en sam človek ne zmore izdajati kulturno-kritičnega lista. Omogočajte široko diskusijo in idejno ter vsebinsko širokogrud-

nost! Treba je novega zagona. In še neki princip mora vladati pri reviji, da ne bo izolirana: ZNOSNOST.

Interesna skupnost pravi, da je odprta za vse, in sicer za vse prispevke, ki so „literarno inovacijski“ ali vsaj drugače zanimivi. Sami se prepričajte, kako je s to odprtostjo, poskusite svojo srečo in pošljite svoja dela na naslov: mladje, c/o Jani Oswald, Ankershofenstraße 45, 9020 Klagenfurt/Celovec.

(PS. in še nekaj mi je osebno zelo pri srcu: V neki jugoslovanski reviji sem bral v zvezi z mladjem, da sem menda označil Janka Messnerja nekje z naslovom „literarni papež“. Tega nikoli nisem storil. Za literarnega papeža ali kardinala ga nikoli nisem imel. Napisano je tudi, da ustvarjam predvsem v nemščini. Kako to sodelavec tega lista ve, mi ni jasno, ker mi do danes pri pisanju še ni gledal čez rame. Če pa trenutno objavljam predvsem v nemščini, bo to imelo že svoje tehtne vzroke.)

Ob smrti Mirka Kumra-Črčaja:

„Prevzamem, če lahko koristim slovenski stvari“

Če le morem koristiti slovenski stvari, se rad žrtvujem — s preprostimi, a odločilnimi besedami je podjanski kmet, komunalni politik in publicist Mirko Kumer-Črčej sprejel 1965 mesto glavnega kandidata za deželni zbor. „Delati v korist narodu“, pod tem geslom je deloval v naši sredini, iz katere ga je kruta usoda vzela v ponedeljek, 3. avgusta 1981.

Slovenski narod žaluje za osebnostjo, ki je postala simbol samostojnega političnega hotenja in žive volje, ki si hoče krojiti svojo usodo.

Njegovo ime je neločljivo povezano s Črčejevo kmetijo na Blatu. Posestvo je kupil oče, ki je Mirka poslal v kmetijsko šolo Litzlhof. Želja po izobrazbi pa ga je gnala naprej, nadomestilo za šole so mu postale knjige. Ogromno je prebiral, posebno slovansko literaturo. Njegova knjižnica je postala zanj univerza. „Nobene univerze nimam, hodil sem le v kmetijsko šolo,“ je dejal pozneje ruskemu oficirju, ko so v ujetništvu spraševali po izobrazbi, saj se niso mogli dovolj načuditi razgledanosti „Andreja Andrejeviča“.

Prav kmalu se je tudi vključil v kulturnoprosvetno delo. Začel je delovati v Katoliškem prosvetnem društvu v Šmihelu, 1940 so ga izvolili za predsednika, hkrati je prišel v osrednji odbor Slovenske prosvetne zveze, ki je po nasilnem razpustu strank za časa avstrofašizma prevzela tudi politično delo med koroškimi Slovenci.

Po nacistični zasedbi je SPZ lahko delovala le še navidezno. Do napada na Jugoslavijo. Prišla je cvetna nedelja 1941. „Sedaj je sad ovaduhov dozorel“, tako je zapisal Črčej v svojih spominih, ki jih je leta 1969 izdala Mohorjeva družba pod naslovom „Po sili vojak“. Mirko

Kumer je moral z ostalimi odborniki prosvetne centrale v gestapovski zapor. Ko se je po-

„Slovenska prosvetna zveza je imela tedaj v gestapovskem zaporu svoj izredni občni zbor. Na visoko ograjenem dvorišču smo videli vse nekdanje udeležence občnih zborov, ko so korakali v gosjem redu drug za drugim. Potem so nas razgnali. Nekateri v nemško vojsko, druge izven domovine, starejše pa so čez leto dni izselili v Nemčijo.“

Njega so nacisti vtaknili med nemške vojake in je moral na rusko fronto. Svoja doživetja in občutke je opisal v spominih, ki

„Ljudski tribun in odločen zagovornik pravic slovenske narodne skupnosti“

zneje spominjal hudih trenutkov, je z lahko ironijo zapisal v knjigi »Setev in žetev«:

so edinstven dokument slovenskega človeka, kako se na koroški švejkovski način upira zasovraženi in nepravilni oblasti.

Po srečni vrnitvi iz vojne je kot umen in napreden gospodar začel z ženo Rozo, ki mu je bila vse življenje zvesta družica in spremljevalka, kmetovati na Črčejevi domačiji. V srečni družini se je rodilo pet otrok, njim je vlival ljubezen do naroda in slovenske besede, ki je simbolično prebivala na Črčejevi kmetiji že izra rojstnih časov slovenske tiskane besede. Tu so namreč našli prvi prevod sv. pisma v slovenščino: Dalmatino biblijo, ki jo danes hranijo v knjižnici na Ravnah.

Kot župan postavlja dvojezične napise

Kljub delu na domači kmetiji je vedno našel tudi čas za svojo sredino, ki je cenila predvsem njegov socialni čut. Že leta 1950 je bil izvoljen za podžupana občine Blato, v naslednji mandatni dobi je občino vodil kot župan. Njegova zasluga je, da so v tem času začeli zidati novo šolo v Božjem grobu ter dogradili šolo na Komejnu. Njegova priljubljenost se je pokazala tudi leta 1958, ko je sicer zbral več kot polovico glasov, vendar so večinske stranke preprečile njegovo izvolitev za župana. Za večinske stranke je postal „nevaren“ zato, ker so na njegovo pobudo postavili v občini dvojezične krajevne napise. Po združitvi občine z mestno

Ob njegovi 70-letnici leta 1980 v krogu zastopnikov Narodnega sveta koroških Slovencev, Krščanske kulturne zveze in Našega tednika.

občino Pliberk so ga izvolili za podžupana. Poleg komunalnega dela se je začel vedno bolj zavzemati za slovenskega kmeta tudi v javnosti. Že 1956 je bil izvoljen za zastopnika slovenskih

vedno prepričan, da je samostojna pot najboljša za koroške Slovence. Njegova odločna usmeritev pa nikakor ni pomenila, da ne bi iskal skupne poti za vse koroške Slovence. „Kljub svoji jasni svetovno nazorni opredelitvi nikdar ni bil ozek, marveč je vselej videl skupne potrebe in se zavzemal za akcijsko enotnost naše narodne skupnosti,“ je zapisal predsednik ZSO dr. Franci Zwitter, ko je izrekel sožalje Narodnemu svetu ob težki izgubi odličnega sodelavca.

Poleg svojih komunalnih funkcij je deloval še na gospodarskem področju, bil je član odbora domače Posojilnice in 25 let predsednik nadzornega odbora pliberške Zadruga. Njegova posebna skrb je veljala tudi vedno mladini, kot predsednik Združenja staršev na Slovenski gimnaziji je živo sprem-

Zagovornik slovenskega kmeta

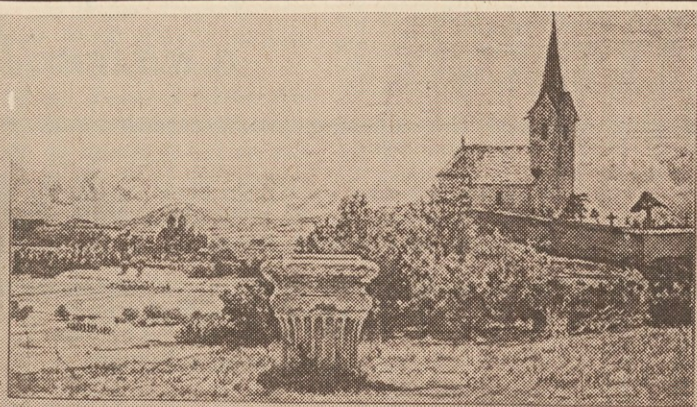
ljal delovanje slovenskih dijakov. „Svoje otroke bomo prijavi- li k slovenskemu pouku, z njimi govorili slovensko in jih pošiljali v Slovensko gimnazijo,“ je zaklical še lani na mogočni reviji „Koroška poje“ v celovski koncertni dvorani.

Kot je znal živo pripovedovati, je bil njegov jezik sočen, izviran, besede so mu tekale izpod peresa. Za naš list je napisal nešteto člankov, poročil in reportaž. Priljubljene so bile njegove oddaje na celovškem radiu. Vsi smo čakali na njegovo monumentalno delo „Vaško kroniko“, ki jo je pripravljaval. V njej je začel z vso znanstveno natančnostjo pisati zgodovino svoje vasi. Rad je prijateljem kazal prva poglavja, jih spraševal za nasvete in ocene. Zdaj je njegovo pero obstalo. Utihnil je pripovednik, kulturni delavec, politik slovenskega naroda na Koroškem.

b. s.

Zadnji posnetek: s predsednikom KKZ na zaključni prireditvi šentruperških gojenk v juniju letošnjega leta.

Črčejeva slovenska kmetija

Slovenska prosvetna zveza

imenjuje glasom društvenih pravil

za vodjo

slovenskega kulturnega društva

Iz § 0 društvenih pravil:

- Društveni vodja izvaja svoje funkcije do odstopa po Društveni zvezi. Njegove pravice:
- vodi društvo in ga zastopa na zborih, predseduje odborom in zborom,
 - podpisuje pravomočne društvene listine, obave in potrdila,
 - izvaja od Zveze dana navodila glede društvenega uspeševanja, pri čemer se lahko postavlja sodelovanje ostalih odborov.

Društveni vodja je za svoje delovanje odgovoren Slovenski prosvetni zvezi in društvenemu občnemu zboru.

V Celovcu, dne 1981

Za predsedni odbor

Že pred vojno voditelj kulturnega društva

PRIREDITVE

SPOMINSKA PROSLAVA 5. OBLETNICE SMRTI SVOJEGA USTANOVNEGA ČLANA HERMANA VELIKA
Prireditelj: SPD Herman Velik, Sele-Kot

Kraj: šola v Selah na Kotu
Čas: nedelja, 9. avgusta 1981, ob 14. uri

Nastopajo: Obirski ženski oktet in kvintet Gorenci iz Nakla pri Kranju

KOLESARSKI IZLET

Prireditelj: SPD „Obir“ na Obirskem
Kraj: štart — pri Kovaču na Obirskem

Čas: nedelja, 23. 8. 1981, ob 11. uri
Prog: Obirsko — Železna Kapla in nazaj (14 km); Obirsko — Železna Kapla — Jezerski vrh in nazaj (44 km)

TEDEN SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE V LOČAH

V torek, 11. 8. 1981, ob 20.30 uri
FOLKLORNI VEČER

Nastopajo: tamburaši in pevci SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč
V sredo, 12. 8. 1981, ob 20.30 uri
Nastop tria „Korotana“ SPD „Danica“ iz Šentvida v Podjuni
V četrtek, 13. 8. 1981, ob 20.30 uri
Nastop mladinske folklorne skupine SPD „Zarja“ iz Železne Kaple
Vse tri prireditve bodo pri Pušniku v Ločah

V petek, 14. 8. 1981, ob 20.30 uri
FOLKLORNI VEČER SPD „Jepa-Baško jezero“

v Kulturnem domu v Ločah
Nastopajo: folklorna skupina KPD „Planina“ iz Sel ter tamburaši in pevci SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč.

KONCERT NA ORGLAH

Prireditelj: Katoliška prosveta v Celovcu

Kraj: farna cerkev v Dobrli vasi
Čas: sobota, 8. 8. 1981, ob 20. uri
Izvajajo: Angela Tomanič

PISMA BRALCEV

Denar ne smrdi

Naš tednik z dne 23. julija t. l. prinaša na 5. strani s krepkim tiskom in v posebnem okviru očitek z naslovom LATINSKA KUNŠTNA: PECUNIA NON OLET.

Ker ne verjamem, da so se vsi bralci NT-a učili v svojem življenju latinščine, naj jim te tri kunštne besede prevedem v materinščino: DENAR NE SMRDI.

Kar zadeva moj idealizem, ki ga NT prav tako pogreša kakor Gigacherjevega in Obernostererjevega, češ kako je mogoče, da smo za branje ob izidu antologije „Kärnten besichtigt“ prejeli vsak po en tisočak, naj NT-u zadevo pojasnim: omenjeni tisočak velja za branje in kot simboličen prispevek namesto honorarja za objavljeno besedilo v omenjeni antologiji.

Kaj sta prijatelja Gigacher in Obernosterer s tem tisočakom počela, ne vem in me tudi ne more brigati, jaz sem ga že jutri dan nakazal za deset izvodov te antologije Marcelu Meyratu, Kalvarienberggasse 35/12, 1170 Wien, PSK Nr. 7126815. Kolikor je še ostalo, pa sem...

No, ali sem se dolžan izpovedati NT-u tudi še za ostale šilinge? Kaj ni bil denar pošteno zaslužen? Takšen res ne smrdi, pač pa smrdi, če ga pričakaš ali kakorkoli prilisičiš.

Toliko za pojasnilo, da mi ne bo kak bralec NT-a zameril pomanjkljiv idealizem. Ne vlečem se za ugled idealista, za uhlje pa se tudi ne dam vleči kakim nergačem v tri dni. Če bi me bil kdo od NT-a prej vprašal, to pismo bralca ne bi bilo potrebno.

Janko Messner, Celovec

Mnenje Dobrolčanov nezanimivo?

Nad 400 dobrolskih občanov je pismeno protestiralo pri občini proti naselitvi podjetja Kostmann v Dobrovi. Omenjeno podjetje hoče tja prevažati kamenje in ga tam drobiti. Župan Hafner je prejel mnogo negativnih ocen glede naselitve podjetja v Dobrovi, kljub temu pa še vedno zavlačuje čelo stvar.

Na zadnji občinski seji, ki je bila minuli petek, je dejal Hafner dobesedno: „Vsak, ki je mislil, da se bo zadeva z naselitvijo podjetja Kostmann v Dobrovi danes uredila, se je motil. Slej ko prej cela stvar še ni dokončno rešena.“ Torej nič novega v Dobrli vasi, stališče župana je jasno: za vsako ceno naselitve podjetja Kostmann. Le zakaj se župan tako požrtvovalno zavzema za to stvar?

Martin Pandel, ki je tokrat zastopal Enotno listo je stavil predlog, da občinski svet končno zavzame svoje stališče in izpove svoj „ne“ za naselitve podjetja. Toda Hafner, je dejal, da so mu občani „zelo pri srcu“ in, da zaradi tega še ni možno ukrepati. „Ko bodo oddale vse pristojne in odgovorne strani svoje ocene, se bomo pogovarjali naprej.“

Govornik Enotne liste je s tem v zvezi dejal, da je ocena referata za turizem ter ocena Kmečke zbornice zelo dvomljiva. Seveda sta čudni, če Kmečka zbornica in referat za turizem pozitivno ocenita naselitve podjetja sredi gozda, vrhu tega v bližini turističnega centra. Hafner pa je ob tem obmolknil, občinski svet se je „posvetil“ k naslednji točki dnevnega reda... Torej bo treba v Dobrli vasi še čakati.

Med drugim so na seji razpravljali tudi o podpori dobrolskega kulturnega društva „Srce“. Prošnjo društva so občinski odborniki vzeli na znanje, o višini podpore pa se bodo menili po novem letu.

Kulturno društvo „Srce“ urejuje prostore v kulturnem domu. Stroški znašajo nad 100.000 šil. Omenjeno kulturno društvo je zaprosilo pri občini tudi za podporo v zvezi z gostovanjem folklorne skupine Tine Rožanc iz Slovenije. Društvo, ki je prijatelj folklornega večera je zaprosilo za oprostitev davka za zabavo. Po mnenju občinskega sveta bi bilo to nemogoče.

Občina pa je prireditelju odobrila podporo v višino 4000 šil.

ŠPORT

SAK igral „le“ neodločeno

Minulo soboto je Slovenski atletski klub odigral prvo prvenstveno tekmo v novi sezoni. Na Košatovem igrišču v Celovcu je bilo v gosteh moštvo iz Dobrle vasi. Obe moštvi sta po mnenju strokovnjakov favorita za vstop v koroško ligo. Gledalci, zbralo se jih je nad 200, so videli zelo dober nogomet, čeprav je bilo vreme bolj primerno za kopanje kakor za nogomet. Kljub hudi vročini je bila tekma hitra in zanimiva, tudi zadetkov ni manjkalo. Po 90 minutah sta se moštvi ločili z neodločenim rezultatom.

Pod vodstvom trenerja-igralca Marjana Babška, se je Slovenski atletski klub teden dni pripravljaval na prvenstvo na Ravnah. Nogometaši so se pripravili dobro, kar so dokazali predvsem v drugi polovici sobotne tekme. Slovenska enajsterica si je bila na jasnem, da tekme proti Dobrli vasi nikakor ne sme izgubiti. Trener Babšek je dejal pred tekmo: „Strinjamo se z vsakim rezultatom. Nikakor pa tekme ne smemo izgubiti.“ Že malo po začetku pa je kazalo, da bo SAK, ki je bil zadnjih 13 tekem neporažen, končal prvo prvenstveno tekmo brez točke. Gostje iz Dobrle vasi so namreč po 45 minutah vodili 2:0. Dvakrat je, po hudih napakah obrambe SAK, za Dobrlo vas bil uspešen Mirko Lesjak. Gledalci in prijatelji slovenskih nogome-

tašev so majali z glavami, kajti takega rezultata verjetno ni pričakoval nobeden. Napadalc SAK so imeli tri stodontne možnosti za zadetek. Toda ostalo je le pri možnostih.

Po odmoru pa se je SAK pokazal z najboljšimi strani. Dobrolčanom je zmanjkalo sape, slovenski nogometaši so imeli veliko trenersko premoč. V drugem polčasu je Hobel zamenjal Perča. Gledalcem ni bilo treba čakati dolgo, kajti že v 51 minuti je Fera znižal na 1:2. Deset minut navrh, pa je Hobel izenačil. Takega SAK, kot smo ga videli v soboto, doslej pravzaprav nismo bili vajeni.

Čeprav je dobrolska enajsterica vodila že 2:0, mora biti hvaležna sodniku Latzinu, da se je tekma končala le 2:2. Kajti sedem minut pred koncem je omenjeni sodnik prisodil SAK-ovcem, le prosti strel — obrambni igralec nasprotnika je v kazenskem prostoru igral z roko. Jasna enajstmetrovka.

Postava: Ahlin, Perč (Hobel), M. Kreutz, Drnovšek, Lampichler, Fera, Luschnig (Gregorič), Zablatnik, Babšek, Velik, Polanšek.

V predtekmi je moštvo SAK pod 23 igralo proti sovrstnikom iz Dobrle vasi. Po 45 minutah je gostujoče moštvo vodilo že 3:0. V drugem polčasu pa so slovenski nogometaši poraz omilili na 2:3.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Šentprimož

V nedeljo, 2. avgusta, je obhajal v Šentprimožu svojo novo mašo Teddy Naduvathumuryils iz Kerale v južni Indiji.

Revna družina novomašnika študentu ni mogla omogočiti študija. Sredstva za šolanje je zato mlademu teologu poskrbel slovenski Dušnopastirski urad z misijonsko akcijo. Teddy Navvathumuryils je doštudiral teologijo v Innsbrucku. V bodoče pa bo lahko širil krščansko vero v Indiji. Za novomašnika se je zavzel predvsem Šentprimož, ki je znan po radodarnosti za misijonske akcije.

Novomašnika so sprejeli v Šentprimožu z dobrodošlico, napisano v treh jezikih. Otroški zbor pa mu je zapel v pozdrav lepo slovensko pesem. Prav za primicijo je cerkveni zbor naštudiral latinsko mašo.

Pri novi maši so somaševali prošt Franc Brumnik, župnik Franc Krištof, rektor Jože Kopeinig in kaplan Marko Jernej, ki je imel novomašniško pridigo. Jernej je pred devetimi leti sam obhajal v Šentvidu novo mašo. V pridigi je nakazal položaj in težave duhovnika v današnji družbi. Šentviški župnik Krištof pa je izrazil upanje, da bi tudi iz domače fare kmalu izšel kak dušni pastir. Novomašnik je izpovedal po maši vsem dobrotnikom iz šentprimoške župnije svojo iskreno zahvalo.

Vogrče

Gasilska in športna dejavnost imata marsikaj skupnega, vsaj v Vogrčah. Prvič zato, ker so večinoma v obeh društvi isti člani, drugič zato, ker so gasilske vaje in tekmovanja tudi šport, saj tečejo, skakajo, se pregibljejo in jim štejejo sekunde in stotinke sekund, kdo hitreje pripravi vse potrebno za brizganje vode. Treba je veliko treninga, potrpežljivosti in vztrajnosti, predno so pokali.

Gasilsko društvo je že znano, da rado pobira pokale in častne naslove. Letošnja kronika pokaže tole: 14. junija je vogrško moštvo v Velikovcu med 24 moštvi bilo najboljši in se zato usposobilo za deželno prvenstvo. To je bila že deseta zmaga vogrškega gasilskega društva. Na drugem mestu je bilo

šmihelsko gasilsko društvo. 28. junija je na deželnem tekmovanju vogrško moštvo osvojilo 8. mesto. 28. julija je priredilo društvo iz Bistrice pri Pliberku pokalni turnir za velikovski okraj. Tudi tukaj je zmagala vogrška skupina in z 184.65 točkami dobila najboljšo oceno, kar jih je bilo kdaj doseženih na Koroškem. Drugo in tretjo mesto je osvojil Šmihel nad Pliberkom.

Na športnem polju počasi raste, ker imamo šele eno leto DSG. Na športnem dnevu v Ponikvi 14. junija je DSG dobila drugo mesto, pri Božjem grobu 21. junija peto mesto, v Pliberku pa je 5. julija moštvo osvojilo prvo mesto.

15. in 16. avgusta priredi DSG v Vogrčah športna dneva. Vabimo vse prijatelje športa že sedaj, da se ju udeležijo in se sami prepričajo o našem delu. Nam ne sme biti največja skrb zmaga, ampak prijateljsko srečanje in tekmovanje v pravem športnem duhu. Tudi praznovanje zmage mora pri vsakem društvu, gasilskem ali športnem, biti vedno dostojno in zmerno. Gasilskemu društvu in DSG čestitamo in želimo še nadaljnjih uspehov!

ČESTITAMO

V Svetni vasi je v krogu svoje družine praznoval Voranc Bister, pd. Užnjak visok življenjski jubilej, postal je 80 let. Čestitkam se pridružita NSKS in uredništvo NT!

Pred kratkim je v Čirkovčah pri Pliberku obhajala visok življenjski jubilej — 80-letnico, gospa Marija Špingl. Iskreno čestitamo!

Svojo 75-letnico je v krogu domačih praznovala gospa Ana Pasterk, pd. Bukovnikova mama iz Suhe v občini Železni Kapli. Bukovnikovi mami iskreno čestitamo!

Oglašujte
o našem listu!

V krščanski žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in praded, gospod

Franc Stefitz

pd. Kupec, kmet v Žvabeku

Po težki in dolgi bolezni, previden s svetimi zakramenti ga je Vsemogočni poklical 4. avgusta 1981 v 75. letu starosti k sebi.

Dragega pokojnika bomo spremili v petek, 7. avgusta 1981, ob 15. uri od hiše žalosti na domače pokopališče k zadnjemu počitku.

Žvabek, Pliberk, Metlova, Borovlje, Beljak, dne 5. 8. 1981

V krščanski žalosti:

Ferdinand, Franc, Marija, Apolonija, Anton, Filip, Avgust, Nežka, Štefaj, Andrej, Matilda, otroci

Elma, Ida, Siegfried, Wilhelm, Edeltraud, Margit, Liliane, Stanilau, Ana, Marija, Rihard, snahe in zeti,

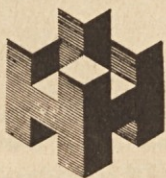
vnuki in v imenu vseh sorodnikov, prijateljev in znancev

CELOVŠKI SEJEM

z velikim blagovnim sejmom in zabaviščem, od PETKA, 14., do NEDELJE, 23. avgusta 1981

s skrajšanim strokovnim lesnim sejmom

SEJMIŠČE CELOVEC — 1500 RAZSTAVLJALCEV IZ 30 DRŽAV

GOST v NAŠEM TEDNIKU

Maja Haderlap:

Na Dunaju si anonimni

Maja Haderlap, rojena 1961 v Železni Kapli. Ljudsko šolo je obiskovala v Lepeni; zadnje leto jo je poučeval Florijan Lipuš. Leta 1979 je maturirala na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Po maturi je šla na Dunaj, kjer študira gledališke vede. Za gledališče se je zanimala že kot gimnazijka. Na šolski akademiji Slovenske gimnazije je leta 1978 uspešno igrala odlomek iz Župančičeve „Veronike Deseniške“. Ukvarja se tudi z literaturo in pred tremi leti je začela pisati tudi sama — predvsem liriko. Letos marca pa so jo izvolili za podpredsednico Kluba slovenskih študentov na Dunaju.

NT: Maja, si maturantka Slovenske gimnazije in študiraš na Dunaju gledališke vede. Bi povedala, kako se Ti zdi študij in kako se počutiš kot slovenska maturantka na Dunaju?

Haderlap: Gledališče me je zanimalo že, ko sem bila še na gimnaziji, zato sem začela študirati tudi gledališke vede. Sicer sem si predstavljala, da bo ta študij bolj praktično usmerjen, gre pa le bolj v smer teorije. Seveda pa sem s študijem zadovoljna, čeprav postajam bolj pasivna. Od začetka sem si želela praktično delo, vedno bolj pa kaže, da to na univerzi ni izvedljivo.

NT: Se zanimaš za gledališča in hodiš na Dunaju na predstave?

Haderlap: V gledališča precej zahajam. Za državne teatre dobimo celo zastoj vstopnice za generalke. Zanimajo me predvsem Burgtheater ter Akademie-theater in manjša gledališča, kot so to „Die Komödianten“, „Schauspielhaus“ in „Ensembletheater“, kjer nastopa s svojimi kabareji Lukas Resetarits.

NT: Katera gledališča, mislim državna ali „alternativna“, se Ti zdijo na Dunaju bolj važna?

Haderlap: Majhna gledališča me zanimajo predvsem zaradi atmosfere, ki v teh vlada. „Ensembletheater“ kot tak je majhen in ne profesionalen v smislu državnih teatrov, temveč improviziran. Igralci sami poskrbijo za garderobo in prodajo vstopnic, tako rekoč sami organizirajo razne posle.

NT: Kako pa študentovsko življenje? Imaš stike s slovenskimi študenti na Dunaju?

Haderlap: Delam v Klubu slovenskih študentov na Dunaju. Počutim se domača, ker se srečujem s študenti, ki jih poznam še iz gimnazijskih let. Sicer pa

je težava v tem, da si na Dunaju anonimni, kot pač v vsakem veličestvu. Treba se je navaditi na življenje tam, kar je za razvoj osebe gotovo koristno.

NT: Udeležuješ se tudi literarno. Pišeš le sama zase ali hočeš prodreti s svojo literaturo tudi v javnost?

Haderlap: Pišem pesmi, ki sem jih v zadnjem času tudi že objavila v Mladju. Ob začetku sem pisala le o svojih čustvih, zdaj je vsebina pa že bolj splošna.

NT: Kaj so Tvoji nadaljnji cilji?

Haderlap: Imam željo, da bom tudi v bodoče pisala in da bi se razvijala.

NT: Kakšne poklicne želje imaš, ko boš zaključila študij?

Haderlap: Po maturi mi je bilo čisto jasno, kaj hočem. To se je sedaj izkazalo, da so bile to bolj iluzije. V trenutku se s tem vprašanjem ne bavim preveč.

NT: Želim Ti lepe počitnice, veliko uspeha pri študiju in se Ti zahvalim za najin pogovor.

J. F.

Peter Turrini: Dramatik in lirik

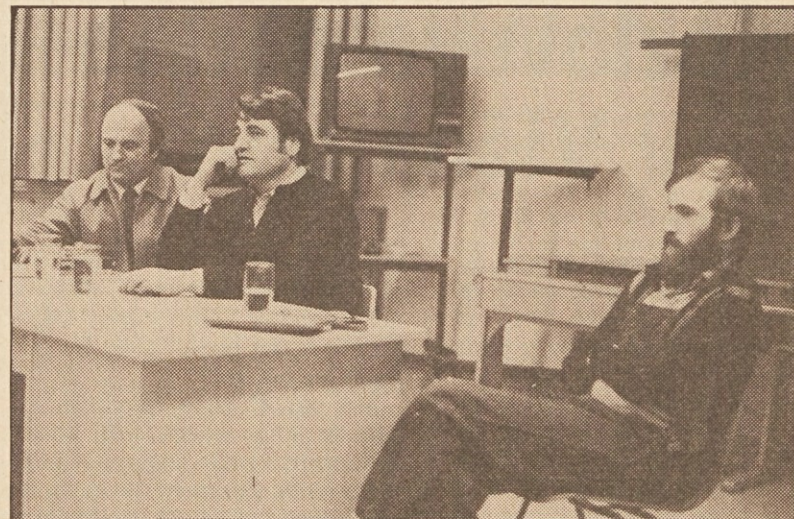
Korošec Peter Turrini, znan ne samo po televizijski seriji „Alpensaga“, je lani izdal dve knjigi. Pri dunajski alternativni založbi „Frischfleisch & Löwenmaul“ gledališko igrano „Josef und Maria“ kot žepno knjigo in pri nemški založbi „Autoren Edition“ lirični prvenec „Ein paar Schritte zurück“.

„Josef und Maria“ je teatarska igra, ki je tako napisana, da bi kdo lahko mislil, da jo je Peter Turrini napisal na podlagi dveh konkretnih primerov, se pravi dveh ljudi, ki sta zgodbo prej že igrala na odru življenja, kjer vse igra.

Čas dejanja je večer 24. decembra. Kraj dejanja je tržnica neke velike trgovske hiše. Osebi dejanja pa sta Maria, ki je 65 let stara in snažilka, ter Josef, ki je 68 let star in nočni čuvaj.

Turrinijeva igra govori torej o starih ljudeh. Dva — zaradi svoje stárosti — iz družbe izločena človeka se najmeta. — Dolgo govorita drug mimo drugega. Njegov monolog pripoveduje o politični, in njen o njeni artistski preteklosti. Ob koncu pa se le znajmeta v dialogu. — V oddelku za pohištvo gresta nazadnje celo v posteljo — to je dogodek, s katerim nista več računala.

Pravijo, da so stari tisti, ki drugim prepovedo ljubezen. — Peter Turrini pa tej „sivi sreči“ ni na poti. S taktom in nežnostjo pokaže, da ljubezen ne pozna nobenih mej in nobene stárosti.

Pisatelj Peter Turrini s slovenskima besednima ustvarjalcema Valentinom Polanškom in Francetom Merkačem

Turrini je tudi tokrat političen avtor. Njegov Josef je bil socialistični aktivist in svobodni-slec, ki ga je Hitler obsodil na smrt. Josef je sanjač in idealist, ki pa vseeno nima nobenih iluzij o življenju.

Maria ima probleme z družino: Pripoveduje o zakonu, ki je ostal brez sreče, o snahi, zaradi katere še na Sveti večer ne sme biti pri lastnem sinu, in o svoji preteklosti.

V prostorih, kjer donijo še po-božne pesmi in ki so polni slavnostnih darov, najmeta drug k drugemu. — To je božični čudež.

Turrinijev lirični prvenec „Ein paar Schritte zurück“ je samo na prvi pogled liričen. Kitice in verzi so (tako rekoč): »tradicio-

nalni“. Ne predstavljajo zgolj lirike, temveč so v mnogih primerih edinstveni aforizmi, ki utegnejo biti citati iz življenja.

„Ein paar Schritte zurück“ je neke vrste čustvena inventura pisateljevega dosedanjega življenja. Iz knjige spoznamo „mlajšega in starjšega“ Turrinija, njegovega italijanskega očeta, štajersko mamo, starša, ki sta se naselila na Koroškem, in Turrinijeva brata, ki sta in sta bila taka kot so vsi drugi bratje tudi.

Turrinijevi pesniški zbirki je treba od srca želeli mnogo bralcev. S to knjigo je Peter Turrini dokazal, da je tudi lirik in sicer važen in interesanten.

Janko Ferik

Tekme SAK:
na igrišču Annabichl
v Celovcu

V nedeljo, 9. avgusta 1981,
ob 8.30 uri ASV pod 23 —
SAK pod 23
in ob 10.15
ASV I — SAK I

Tekme DSG Sele:
na igrišču v Metlovi

v nedeljo, 9. 8. 1981, ob 16.00
Metlova 23 — Sele 23
in ob 18. uri
Metlova I — Sele I

PIŠE MIHA ZABLATNIK

MI ZA VAS

KLUB SLOVENSkih OBČINSKIH ODBORNIKOV KEL KOROŠKA ENOTNA LISTA

Nove honorarne tarife z zdravniki

Ustanova za socialno zavarovanje kmetov in avstrijska zbornica zdravnikov sta sprejeli nov dogovor o honorarnih tarifah.

Veljale bodo od 1. septembra 1981 do 30. septembra 1982.

Najvažnejše spremembe honorarnih postavk:

- ordinacija pri praktičnem zdravniku šil. 120.— doslej 110.—
- ordinacija pri praktičnem zdravniku s posebno preiskavo šil. 175.— doslej 160.—
- ordinacija ponoči šil. 240.— doslej 220.—
- ordinacija z omejeno storitvijo šil. 54.— doslej 50.—
- če praktični zdravnik obišče bolnika podnevi šil. 178.— doslej 165.—
- če obišče praktični zdravnik bolnika ponoči šil. 375.— doslej 350.—
- ordinacija pri specialistu šil. 120.— doslej 110.—
- ordinacija pri specialistu s posebno preiskavo šil. 215.— doslej 200.—
- če zdravnik-specialist obišče bolnika podnevi šil. 178.— doslej 165.—

Vrednost točke za posebne storitve se zviša od šil. 7,60 na 8.—.

Tudi honorarji zobozdravnikov in dentistov so se kot sledi povišali:

- vizita šil. 120.— doslej 112.—
- iztrganje zoba šil. 90.— doslej 84.—
- lokalna anestezija (vključno injekcija) šil. 48.— doslej 45.—
- navadna plomba vključno podlaga iz fosfatnega cementa šil. 114.— doslej 106.—
- rentgen zoba šil. 69.— doslej 64.—

Pozor:

Zgoraj navedni honorarji veljajo samo za zdravnike oz. dentiste, ki imajo pogodbo z Ustanovo za socialno zavarovanje kmetov!

Prošnjo za zdravljenje pravočasno vložiti

Ustanova za socialno zavarovanje kmetov sporoča, da je treba še v poletnih mesecih vložiti prošnjo za zdravljenje (Kuraufenthalt) kdor hoče iti pozimi na zdravljenje. Poprečno traja namreč 5 mesecev, preden se po vložitvi prošnje odkaže mesto v enem izmed avstrijskih zdravstvenih domov. To pa zaradi tega, ker je izredno veliko povpraševanje. Najugodnejše je vložiti prošnjo preko domačega zdravnika.

Si delal in molil, si pisal, trpel
in kot klas božji za večnost zorel!

V večno domovino k Bogu, ki mu je v veri in ljubezni zvesto služil,
je odšel naš srčno dobri mož, oče, brat in stric, gospod

Mirko-Andrej Kumer

pd. Črčej na Blatu

Bogu in domovini zvesto srce je utihnilo v ponedeljek zvečer, 3. avgusta 1981, v 72. letu starosti.

Sv. zakramenti, potom katerih je bil vse svoje življenje povezan s Kristusom in jih je tudi še pred smrtjo prejel, so mu bili kažipot v večnost.

Blagega pokojnega priporočamo vsem v spomin pri molitvi in sv. daritvi.

Blato, Mallnitz, Žvabek, Celovec, dne 4. avgusta 1981

V krščanski žalosti:

Roza, žena

Elizabeta, Fric, Andrej, Valentin in Janko, otroci z družinami
Alojzij, brat z družino

in v imenu vseh ostalih sorodnikov

Josip Jurčič:

Kozlovska sodba v Višnji gori

Zbrali so se mestni očetje, župan iz Višnje gore, svetovalci, vsi starešine in vsi veljaki. Imeli so sodbo pred seboj, veliko pravdo kozlovsko.

Tožnik je bil Andraž Slamorezec, toženi pričujoči: prvič Lukežev kozel lisec s svojo brado; drugič njegov gospodar in zagovornik, sam Lukež Drnulja. In mnogo, premnogo množice Višnjancev je bilo zbrane, modrih možakov in pametnih ženic, ki so prišli poslušat, kako bo tekla imenitna kozlovska pravda.

In vstal je v tem sodnem zboru višnjanskih modrijarhov, starešin in sodnikov Pavle Zaropotaj, prvi sodnik in župan tega starega mesta. In svetlo je pogledal sodnik Zaropotaj po zbrani množici, trikrat zacmakal in povzdignil glas menda takole:

„Kaj smo se danes zbrali? To vprašam vas, stari Višnjance, zasloba in podpora našega slavnega mesta, in tudi vas, ki usta odpirate in ušesa nastavljate po vsej spoštljivosti, da bi zaslišali, kaj je pravica, ki jo je Bog med ljudi poslal. Kaj se nismo zbrali zavoljo Drnuljevega kozla Lisca in zaradi Slamorezčevega vrta? Ta hudobna kozlovska zver je namreč zapeljana po svoji meseni poželjivosti, po pregrešni lakoti in požrešnosti, dalje po lenobi in nemarljivosti svojega gospodarja Lukeža Drnulje bila namenjena, da bi vse zelje, vso peso, korenje, česen in čebulo na Andreja Slamorezca vrtu posmukala, pojedla, potrla in požrla. Kajne, Višnjance, da smo mi od nekdaj bogaboječi in pravični?“

„Smo, smo,“ odgovarja višnjansko ljudstvo.

„Če smo bogaboječi, poslušajmo, kaj Bog pravi! Deveta in deseta zapoved velevala, da ne smemo ničesar požele, kar ni naše, ampak našega bližnjega. Bog prepoveduje vse hudobne misli. Če mislim komu zelje snesti ali pa buče, je pri njem toliko, kakor bi jih bil res snedel. Drnuljev kozel pa je poželel svojega bližnjega blago, je gledal pregrešno čez plot, torej ga obsodimo na smrt!“

In vse ljudstvo zagrmilo: „Obesimo ga!“

„Lukež Drnulja pak“ — govori vi-

šji sodnik dalje — „ni nič kriv. Njega ni bilo doma in, kar je še več, mož je dober nočni čuvaj. Dajmo mu samo pet gorkih palic po podplatih pa nič več!“

„Pet palic!“ kriče Višnjance.

Ko se vihar poleže, višji sodnik Zaropotaj pa sede, vstane sivobra di starešina Žužnjal in spregovori:

„Ko sem jaz še v sami srajci in brez hlač okoli tekal, tačas še niso imeli studenca z deskami kritega in sonce je gorkeje sijalo ko zdaj. Tačas smo imeli urnejše noge, bistrejše oči in vse živote boljše ko

Bog milost skaže in pravico. Saj veste, da imamo našega polža v veliki časti, kar je lepo in prav. Od njega, od našega polža se učimo pohlevnosti: tolikšno hišo ima, da jo s seboj nosi, roge ima, pa ne bode, noge ima, pa ne kolovrati naglo, ampak lepo počasi leze, kar je prav. Ob kratkem: nikomur ne prizadene nič žalega. Bódimo še mi tako! Glejte, Višnjance moji, ko bi kdo izmed nas — česar nas pa sveti Bog obvárj! — hotel našega polža dražiti, drezati in bezati, kaj bi pač storil? V svojo hišo bi se tiho pomaknil in bi sam pri sebi dejal: „Bog jim grehe odpusti, saj ne vedo, kaj delajo“. Posnemajmo svojega starega polža, da se nam bo dobro godilo in nam bo dobro na svetu! Odpustimo Lukežu Drnulji ne le smrt, temveč tudi tistih pet palic po podplatih! Lisca pa tudi odpustimo, žival je neumna, ne ve, kaj je pravo in kaj grešno. In če to storimo, Višnjance, bo današnji in vse prihodnje dni Bog vesel, da je Višnjo goro ustvaril.“

Slika iz popotne torbe

Kmalu bo stara sto let, slika, ki jo danes objavljamo. Pripeta je na deblo stare, košate lipe pri Jeseničniku v Dulah ob Vrbskem jezeru in priča o smrti gospodarja samega. Tedaj, pred 100 leti še nihče ni mislil, da se bo ob Vrbskem jezeru poletni turizem tako razvil, le tu in tam so se bavili z „gospodo“ iz tujine in dajali sobe v najem. Danes pa zlahka ne najdeš hiše v okolici jezera, ki ne bi ponujale svojih sob letoviščarjem od blizu in daleč. Vse se je spremenilo in tudi ime Jeseničnik danes najbrž pišejo drugače kot tedaj, pred 100 leti.

dan. Pa kaj sem hotel reči — da, Lukež Drnulja ni nič boljši ko njegov kozel. Le ubijmo ga in umorimo, bo vsaj drugo pot vedel mrkača dobro privezati doma, da ne bo mogel poskušati, kako bi se škoda delala.“

Andraž Slamorezec je od veselja poskočil in zavriskal, ko je zaslišal te modre besede. Ali gospodar Gobežel, drugi starešina, sovražnik Žužnjalov, trikrat z glavo zmaje, v četrtič pa srdito vstane in pravi:

„Kakove so te besede, ki sem jih zaslišal? To niso prave besede. Bódimo, Višnjance moji, pošteni z ljudmi, da bo Bog z nami pošten; milost skažimo in pravico, da nam

Vse Višnjanke s svojimi otroki vred so se spustile v jok, ko so zaslišale ta govor o polževih čednostih. Kakor bi mignil, je bilo veliko število veljavnih mož za Gobežla in za pomiloščenje Drnuljevega Lisca. Strahoma je tožnik Slamorezec videl to prememo misli mestnih sodnikov in tekal okrog, da bi jih dobil vsaj polovico nazaj na svojo stran. In res vstane v drugič starešina Žužnjal in v dolgem govoru glasuje za kozlovo in Drnuljevo smrt baje tako izvrstno, da so se Višnjance zdajci razpolovili na dve stranki: ena je bila za milost, druga manjša za smrt kozlovsko.

Govorili so še sodniki in me-

ščanje: Jurček Griža, Bošte Krevs, Peter Štrama, Marko Črmaž, Miha Kisovar, Jožman Kravopasec in še več zaznamovanih slovečih možakov, eni z Gobežlom, drugi z Žužnjalom. Niso se mogli zediniti, zmešnjava je bila velika, postajali so srditi in eni so že stiskali pesti.

Višji sodnik in župan Zaropotaj, ki je bil prestopil h Gobežlovi večini, boječ se, da bi prihodnje leto ne bil zopet izvoljen, je imel veliko preglatvice in križev, da je kot prvo sednik ohranil primeren red. In ker je videl, da se zlasti zaradi tega pričakajo in pulijo, ali ima kozel Lisec um in pamet ali ne, se zmisli v svoji modri glavi in pravi:

„Možje, stojte, poslušajte! Kaj bi bilo, ko bi po kozla Lisca poslali ter bi ga preiskali in razvideli, ali ima pamet ali je nima?“

S tem predlogom sta bili obe stranki zadovoljni in Lukež Drnulja je z meščani Kašopiharjem, Lasčem in Črmažem zdriral domov, da bi pripeljal kozla pred visoko in častito sodnijo.

Medtem so se višnjanski možje malo oddahnili in obrisali pot z vročega čela, vendar so željno pričakovali, ali se bo kozel izkazal pametnega ali ne.

Drnulja pa s solznim očesom doma Lisca omotvozi in ga vleče za seboj, opominjajoč Črmaža, naj ga poganja, pa le prav zlepa. Lisca pa žalostno pravi:

„O, ko bi se dalo, da bi midva, jaz in ti, mogla zdajle menjati kože in glave tako, da bi bil jaz kozel, ti pa moj gospodar Drnulja! Zakaj če se ne boš dobro obnašal, obesili te bodo in še meni ne bo prida. O, ko bi bil danes vendar toliko pameten, da bi se delal vsaj tako neumnega, kakor si neumen bil, ko si šel čez plot Slamorezčovo zelje gledat in si sebi in meni hudo storil!“

Prišedši pred sodni zbor, se kozel malo zmeni za vse sodnike in starešine, temveč se meni nič, tebi nič uleže in z zadnjno nogo prav dobro za vratom popraska.

„Kozel je neumen, ne ve, kaj bi storil, ničesar se ne boji,“ sklepa iz tega Gobežel.

„Ni neumen!“ vpijejo nasprotniki. In glejte čuda: kozel Lisec sam odmaje z brado.

„Ali ste videli?“ kriče nasprotniki.

„Muho je odganjal,“ vpije Drnulja in zamahne srdit, da se Lisec tako slabo obnaša, z batino nadenj. Kozel se ustraši, se mu iztrga iz rok in, kakor bi imel devet naglavnih grehov nad seboj, zdrirja po trgu in naravnost domov.

„To je slaba kozlova vest!“ pravijo Žužnjal in njegovi privrženci in

oj, gorje, Drnulja vidi, da se število prijateljev zopet manjša. Pristopi k starešini Gobežlu in mu skrivaj reče: „O ljubi oče Gobežel! Tri jare kokoši vam prinesem do prve nedelje, le rešite me iz teh rev in težav!“

Toda ni bilo treba jarih kokoši, kajti v tistem hipu pride sloveči berač in vedež višnjegorski Flerè Krivostegno. Ta je obhodil mnogo sveta, imel od Boga po višnjanski verji poseben dar modrosti in je znal coprati, da so zdravi obolevali, bolni umirali.

„Flere Krivostegno naj sodi za vso Višnjo goro!“ se zmisli neka ženska in že je Flere sedel na Zaropotajevem stolu, vzdignil svojo berglo ob sebi in jel poizvedovati, kaj je in kako je. Obe stranki sta ga bili veseli, ker tako je hitro zopet edinost in složnost prišla v lju-bo višnjansko mesto. Celo Luka Drnulja se je obveselil, ker je z drugimi meščani vred veliko stavil na pravičnost in posebne božje darove Krivostegnove.

Dolgo je naslanjal vedež Flere kosmato brado na berglo in mislil.

„Višnjance, tukaj je težko soditi,“ pravi Flere Krivostegno, „zakaj greh je storjen in ni storjen. Ko bi bil kozel zelje požrl, topli bi ga bili s palicami, da bi bil čutil. Zdaj pa kozel zelja ni pojel. Slamorezcu ni nič škode. Greh poželjivosti pa ima kozel vendar nad seboj, zato je kazni vreden. Hm, hm, to je težko soditi.“

In zopet je naslonil kosmato brado in mislil.

In glejte, proti poldne je bilo, kar vstane vedež Krivostegno, dene počasi tri prste na čelo in pogleda svetlo in veselo po višnjanski drhali.

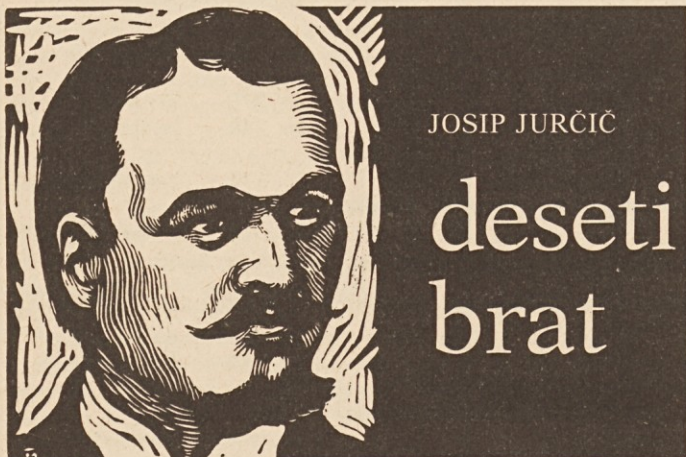
„Duh božji ga je razsvetlil, poslušajmo?“ šepetajo stari in mladi.

Krivostegno pa je govoril in razsodil takole:

„Ker se kozel z zeljem ni mastil, pa bi se bil rad mastil, ker je čez plot gledal, pa ni mogel čez plot, zato naj bo po svoji senci tepen z devetimi udarci. Njegov gospodar Drnulja pa naj ta tepež gleda z zavvezanimi očmi, ker je kozla slabo privezal. In zato, ker mu je ušel, zato bomo pol ure s palico zamahovali nad njim.“

„To je višnjanski Salomon!“ je vpilo krdelo.

Trikrat je še stalo sonce nad Višnjo goro in, ko je prišlo v četrtič, so gnali kozla Lisca in Lukeža Drnuljo iz mesta ven na hrib Peščenjak in tam, kjer so na hribu stale slavne višnjanske vislice, tam je bil kozel Lisec vpričo višnjanske množice po senci tepen in Drnulja je to tepenje gledal z zavvezanimi očmi in s palicami so zamahovali nad njim.

5.

Gosti lasje kostanjeve barve nad visokim, čistim čelom, pravilno ustvarjen obraz in cela zrast ji je dajala nežno, čeravno ne posebno lepoto. Bila je nekaj časa v mestu, večji del svoje omikanosti in vednosti pak si je pridobila z lastno pridnostjo.

Razen domačega, še nedoraslega sina je sedel na koncu mize kakih devetnajst let star mladenič, Marijan Piškav. Imel je eno tistih obličij, ki po eni strani lahko veljajo za lepa, po drugi pa se lahko o njih reče, da jim še nekaj manjka, česar se ne moremo domisliti. Zdravega, životnega mladeniča je vsak na prvi pogled uganil iz tega obraza; nasproti pak bi

bil moral tisti, ki trdi, da se človeku z obraza bere, kako živi in misli, soditi, da je življenje in mišljenje Marijanovo kaj enolično. In res bi se tu posebej ne bil zmotil. Kakor sosed je bil skoro veden in večer gost na Slemenicah.

Sredi mize je gorela voščena sveča in okrog svečnika so ležale raztrošene kvarte.

„Ali jih vržemo še enkrat?“ vpraša mladenič in zbira posamezne podobe.

„Jaz sem se že naigrala,“ reče Manica in potegne knjigo bliže. Videlo se je, da bi bila rajši brala.

„Kako moreš ven in ven v bukve gledati? Ves dan si vanje zamaknjena in še na večer se jih ne naveličaš,“ pravi Marijan. Ker je bil v prvi mladosti njen tovariš v igri, torej star znanec in skoro bolj na Slemenicah domač ko na domu svojega očeta, zato jo je tikal.

„Jaz sem že tudi dejala, da bi bila Manica doktor postala, ko bi bila Balček,“ pravi mati nato.

„Ali jaz ne bom doktor postal, mama?“ vpraša deček.

„Ti si premalo priden, vse drugo ti je bolj mar ko bukve,“ pravi mati. „Le počakaj, kadar učenik pride, ta te bo že nagnal, da se boš pridneje učil, ko si se do zdaj.“

„Učenik te bo ostro držal,“ reče Marijan, da bi dečka podražil. Balček je verjel, naslikal si je v domišljiji učenika starega, grdega, ki ga bode uhljal

in lasal, kakor je v vaški šoli videl, da šolmošter lasa kmečke fantine, in na jok so se mu ustnice napravile.

„Nič ne verjemi, Baldvinče! Če boš priden, ne bo ti nič žalega storil nov učenik. Midva se bova vkup učila,“ pošepnila je sestra bratcu na uho in mu z lepo ročico pogladila rumene kodraste lase z lica.

„Kaj pa pride?“ vpraša Marijan.

„Danes bi bil imel že tu biti, kakor mi je pisal moj prijatelj profesor v Ljubljani, ki mi je to reč oskrbel. Baj da je izvrsten mladenič in bil eden najprijadnejših učencev,“ odgovori gospodar.

„Dobro bo to!“ pravi Marijan. „Da bi le kaka mevža ne bil, imel bom potlej vsaj tovariša na lov. Lisec je letos dosti, v vasi doli je ena že precej kur odnesla. Predsinočnjim sem jo bil šel čakati, dve uri sem na prelazu sedel, nazadnje pak mi je bilo dolgčas ponoči samemu prežati, zebsti me je začelo, obesil sem puško čez pleča in sem šel spat. Ko bi bil še enega imel, pa bi bila lepega lisjaka dobila. Tudi zajcev je letos dosti, Bog vé, kako je to, da je letos tako srečno in rodovito za žival.“

„Lovec ste, morali bi vedeti, da zato, ker je bila lanska zima prav gorka in je torej spomladi bilo veliko zaroda,“ razlaga gospod Benjamin.

„Ali bode letos velik sneg.“

„Bog vé, morda pa ne,“ odgovori gospodar ter se nasloni na stol.

od petka, 7. avgusta 1981

do četrta, 13. avgusta 1981

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

PETEK, 7. avgusta 1981: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Latinščina — 10.00 Angleščina — 10.30 24 ur iz življenja neke žene — 11.55 Votline — svet brez sonca — 12.20 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 15.00 Borneo — 15.45 Duša — 16.10 Jacques Offenbach — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Pustolovščine Toma Sawyera in Huckleberry Finna — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan-optikum — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Magnetizer — 21.10 Tuja peresa — 22.00 Šport — 22.10 Priče stoletja: Max Delbrück — 23.00 Poročila.

SOBOTA, 8. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Latinščina — 9.35 Francoščina — 9.50 En français — 10.05 Italjanščina — 10.35 Zgubljeni manuskript — 11.30 Kaj je s soncem — 12.30 Poj z nami — 13.00 Poročila — 15.25 Sedem zaušesnic — 17.00 Šport ABC — 17.30 Stari parni konj — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Variete internacional — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Heinz Conrads — 22.00 Šport — 22.20 Rock za mir — 23.20 Poročila.

NEDELJA, 9. avgusta: 11.00 Ura tiska — 15.10 Paper moon — 16.50 Zlata ptica je povsod — 17.20 Pinocchio — 17.45 Klub seniorjev — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Nepomembni — 22.20 Poročila.

PONEDELJEK, 10. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v kuhinjsko posodo — 10.00 Angleščina — 10.30 Sedem zaušesnic — 12.05 Čoln morskih roparjev — 12.15 Bahia — 13.00 Poročila — 15.00 Borneo — 15.45 Velika želja — 16.10 Am, dam, des — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Konjske povesti — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Prizorišče New York — 21.50 Večerni šport.

TOREK, 11. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Latinščina — 10.00 Angleščina — 10.30 Zeppelin — 12.05 Hec nad veseljem — 12.15 Celolo življenje je kemija — 13.00 Poročila — 15.00 Prijeten gosposček — 16.45 Mož je brez živcev — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Tudi hec mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Leteči čoln 121 SP — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Teleobjektiv — 21.00 Gospa Suitner — 22.45 Poročila.

SREDA, 12. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Tudi hec mora biti — 9.35 Latinščina — 10.05 Angleščina — 10.35 Frankie in Johnny — 12.00 Tropicana — 12.15 Teleobjektiv — 13.00 Poročila — 15.00 Uganka o Cerro Torre — 15.35 Hec nad veseljem — 15.40 Planinski orel in svoj plen — 16.10 Jacques Offenbach — 17.00 Žalostna kamela — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Popi — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Maigret — 21.50 Poročila.

ČETRTEK, 13. avgusta: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Angleščina — 10.30 Lepe sanje — 11.50 Corvo — 12.15 Waltons — 13.00 Poročila — 15.00 Z lju-beznijo se ne sme igrati — 16.45 Krasna zabava — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Marco — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Zadnja samoslika — 21.25 Gospa iz Nazca — 22.10 Šport — 23.00 Poročila.

2

PETEK, 7. avgusta 1981: 17.55 ORF danes — 18.00 Galerija — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Telemed — 21.10 Politika ob petkih — 22.20 Nezgoda v vesoljnem svetu — 23.55 Poročila.

SOBOTA, 8. avgusta: 17.00 Komorna glasba Lockenhaus 1981 — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Prominentni privatno — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Colombe — 21.50 Vprašanja kristjana — 21.55 Zadnjega grizejo psi — 23.45 Poročila.

RADIO CELOVEC
SLOVENSKE ODDAJE
Petek, 7. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Domača imena: „Kapelica pri Podgorjah“ (dr. Anton Feinig) — En glazek vinca.

Sobota, 8. avgusta:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 9. avgusta:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

NEDELJA, 9. avgusta: 16.55 ORF danes — 17.00 Flesh in fantasy — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Grand prix — 23.00 Šport — 23.15 Soap — 23.40 Poročila.

PONEDELJEK, 10. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Znanost danes — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dallas — 21.05 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Loving — 23.50 Poročila.

TOREK, 11. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Orientacija — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Spoznate melodije — 21.03 Dunajski cukrčki — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2.

SREDA, 12. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kultura ob sredah — 21.05 Religija sveta — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Zarastek — 0.00 Poročila.

ČETRTEK, 13. avgusta: 17.55 ORF danes — 18.00 Potovanje po Avstriji — 18.30 Luč pravičnih — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Z bobnom in trompeto — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72565. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Borut Sommeregger. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

Ponedeljek, 10. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Zbori pojo.

Torek, 11. avgusta:

09.30—10.00 Domača zabavna glasba.

14.10—15.00 Koroški obzornik — Ansambel „Arti musices“ — Zanimalo vas bo.

Sreda, 12. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Melodije srca.

Četrtek, 13. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Od popevke do popevke.

1

PETEK, 7. avgusta: 17.30 Poročila — 17.35 Srečanje oktetov — 18.05 Obzornik — 18.15 Marx in Engels — postaje njunega življenja — 19.00 Ne prezrite — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Vitez v modrem — 21.15 Štiridesetletniki — 22.00 V znamenju — 22.15 Nočni kino: Vojna otrok.

SOBOTA, 8. avgusta: 17.50 Poročila — 17.55 Neustrašni D'Artagnan — 18.55 Naš kraj — 19.10 Zlata ptica — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Apač — 21.30 Propagandna oddaja — 21.35 Dubrovniški nočno — 22.30 TV kašpot — 22.50 Poročila.

NEDELJA, 9. avgusta: 9.10 Poročila — 9.15 Sezamova ulica — 10.15 Šoferja — 11.10 TV kašpot — 11.30 Narodna glasba — 12.00 Ljudje in zemlja — 13.00 Jugoslavija, dober dan — 15.50 Poročila — 15.55 Balada o temi — 17.30 Športna poročila — 17.40 Moja sestrična Rahela — 19.15 Risanka — 19.22 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Bilo je, pa je minilo — naše zgodbe — 21.05 Zanima me — 21.35 V znamenju — 21.55 Športni pregled.

PONEDELJEK, 10. avgusta: 16.25 Kmetijska oddaja TV Zagreb — 17.25 Poročila — 17.30 V gosteh pri zboru „Suncokrili“ — 18.00 Človek iz gozda — 18.35 Obzornik — 18.45 Zdravo, mladi — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Jenny ne napreduje — 20.50 Kulturne diagonale — 21.30 V znamenju.

TOREK, 11. avgusta: 17.40 Poročila — 17.45 Beli delfin — 18.00 Gorska folklor — 18.30 Mozaik — 18.35 Obzornik — 18.45 Obramba in samozaščita — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Skupno — 20.55 Claudine — 22.25 V znamenju — 22.40 Za lahko noč z duom Dekleva.

SREDA, 12. avgusta: 17.55 Poročila — 18.00 Rdeča zora — 18.30 Obzornik — 18.45 Za pesmijo — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Reportaža o mestu Majdanpek — 20.05 Igre brez meja — 21.30 Miniature — 21.50 V znamenju.

ČETRTEK, 13. avgusta: 18.05 Poročila — 18.10 Divja leta — 18.30 Obzornik — 18.40 Mladi za mlade — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Ljubezne neke plavalaske — 21.30 Iz koncertnih dvoran — 22.20 V znamenju.

2

PETEK, 7. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Mali svet — 18.45 Pesem, ki traja — 19.30 TVD — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Poročila — 20.55 Narodna glasba — 21.25 Družba in kultura.

SOBOTA, 8. avgusta: 17.15 Narodna glasba — 17.45 Na svoj način: Bahrija Proha — 18.00 Grozdanino hihanje — 18.50 Faust — 19.30 TVD — 20.00 Dokumentarna oddaja — 21.00 Poročila — 21.10 Feljton — 21.40 Športna sobota — 22.00 Glasbeni atelje.

NEDELJA, 9. avgusta: 16.00 Nedeljsko popoldne — 17.30 Hiša na 92. cesti — 19.00 Risanke — 19.30 TVD — 20.00 Koncert praškega komornega orkestra na dubrovniških poletnih prizidvah 81 — 21.00 Poročila — 21.10 Prva sobota.

PONEDELJEK, 10. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Pravlice iz lutkarjevega vozička — 18.40 Risanka — 18.45 Glasbena medigra — 19.00 Športna oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Po poteh spoznanj — 20.50 Poročila — 21.00 Kratek film — 21.15 Tuja hiša.

TOREK, 11. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Suncokrili — 18.45 Zeleni kabaret — 19.30 TVD — 20.00 Zabava vas Dick van Dyke — 20.50 Dokumentarna serija — 21.25 Poročila — 21.30 Otok draguljev.

SREDA, 12. avgusta: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Sezamova ulica — 18.45 Glasbeni portreti — 19.30 TVD — 20.00 Matiček se ženi — 21.35 Poročila — 21.40 Šoferja — 22.35 Književnost.

ČETRTEK, 13. avgusta: 17.05 Test — 17.20 Vaterpolo: Jugoslavija: Španija — 18.15 Babičin vnuk — 18.45 Zabava vas Dave Allen — 19.30 TVD — 20.00 3-2-1... gremo: Festival v Pulju — 23.00 Poročila.

„Gotovo, jaz vem, da bo,“ trdi mladenič, „gob je bilo letos vse polno, lišaj po hrastju je dolg zrastel, dežja je bilo malo poleti, žerjavi so že leteli — —“

„Bežite, iz tega vsega se ne dá nič posneti. Vi morate bolj pametno misliti. Pustite vraže Martinu Spaku in kmetom doli v vasi.“

Manica ni poslušala tega pričkanja, odprla je bila knjigo in jela brati, mati pak je imela z nekim šivanjem opravke.

„To niso vraže,“ ugovarjal je Marijan in bil ravno namenjen svoje prepričanje dalje razpeljevati, ko pogleda hišna, stara Urša, v sobo in pri pol odprtih durih naznani, da je neki gospod prišel, ki bode najbrž hotel čez noč ostati.

„Kdo bi pač ponoči prišel?“ dejala je gospa, hitro svečo prižigavši.

„Nima biti kdo drug kakor učenik, saj ima danes priti, najbrž se je na poti kako zamudil. Daj napraviti sobo, večerjo in kar je treba, grem jaz dol.“

Rekši, vzame gospod Benjamin luč svoji ženi iz roke in odide.

„Kakšen je ta gospod?“ klical je strežajki Marijan.

„Ah, gospod, mlad je in lep, prav lep,“ dejala je Urša in še enkrat pomolila glavo v izbo. „Prijezdil je in deseti brat je z njim prišel; to pomeni, da je srečo v grad prinesel.“

„To ti je lepa družina, kajne, Manica, gospod

učenik in capin deseti brat!“ In kakor bi se bil bog vé kako bistroumno odrezal, smejal se je mladi gospodič na vse grlo.

„Kaj ni Martinek takov človek kakor mi? Kaj si more, če ima malo manj pameti včasi. Tudi reveža ne smemo zaničevati. Morda je on boljši vodnik ko kdo drug.“

Po stopnicah so se zdaj čuli koraki in Lovre Kvas je stopil z graščakom v sobo.

„Le otresite se teh premislekov,“ govoril je gospodar, „tukaj smo na kmetih in sami domači. Ne gledamo nvanjosti in formalnosti, sploh boste nas našli kmečko preproste in malo meščanske navade v hiši. To vsak vé, da se človek po poti upraši in utruji, usedite se!“

Po tej prijazni, domači sprejemi je bilo Lovretu nekako dobro pri srcu in, ko se je hotel izgovarjati da je tako pozno na večer prišel in morda zaradi tega neprijetnosti napravil, ni mu dal gospod Benjamin še besede izgovoriti in ga je precej seznanil s pričujočimi in svojo ženo, ki je prekrbevši potrebne reči, zopet v sobo prišla. Malega Balčka je naglo minil strah, ko je videl, da učenik ni nikakor tak kakor oni stari doli pri fari. Ko ga je celo tako prijazno pogledal in mu obljubil, da bosta gotovo prijatelja, ker vé, da bode priden učenec, razbistrilo se je popolnoma dečkovo obličje in ogledal je svojega prihodnjega učenika od nog do glave.

„No, gospod Kvas,“ spregovori graščak, ko je prebral Lovrova spričevala in priporočilno pismo svojega nekdanjega prijatelja in Kvasovega profesorja, „iz vsega vidim, da je resnično, kar sem že prej o vas slišal, preden sem vas poznal. Preverjen sem, da, če je komu mogoče našemu Balčku glavico zdriniti, bodete jo vi. Gledite in prizadenite si, da vam bode vsaj malo podoben nekdanj, in prepričali se boste, da bova s seboj zadovoljna.“

„Glavo ima dobro,“ pristavi mati in ljubeznivo pogleda na svojega ljubljena, „lahkó se bode učil, samo —“ hotela je reči: malo razposajen je včasi; ali ko je videla, kako jo je sinček za obleko cukal in proseče ozrl se vanjo, naj ga ne zatoži, nasmejala se je in ni končala stavka.

„Jaz si bom gotovo prizadeval na vso moč, da storim svojo dolžnost, in, ker ima moj gojenec, kakor milostljiva gospa pravijo, dobro glavo in vem, da bode priden, imam najboljšo upanje, da bodeva v dveh letih precej daleč prišla,“ reče Kvas.

„Samo dve leti sta namenjeni pri nas ostati?“ vpraša gospa.

„Da, dve leti, potem bi rad šel na višje šole, kar bi bil že zdaj storil, ko ne bi bil imel nekih ovir ali, da naravnost povem, materialnega pomanjkanja in malo slabotnega telesnega zdravja.“

(Dalje prihodnjic)

Sporočamo žalostno vest, da je v ponedeljek, 3. avgusta 1981, v 72. letu starosti veliko prezgodaj umrl gospod

ekonomski svétnik

Mirko Kumer Črčej

dolgoletni član osrednjega odbora
Narodnega sveta koroških Slovencev,
župan občine Blato,
podžupan mestne občine Pliberk,
zbornični svétnik v Kmetijski zbornici za Koroško,
glavni kandidat Koroške volilne skupnosti leta 1965.

Pokojni je bil vse svoje življenje neutrudni borec za pravice slovenske narodne skupnosti na Koroškem in prav posebno vnet in odločen zagovornik interesov kmetov. Posebno mu je bila pri srcu enotnost vseh koroških Slovencev. Velik del svojega življenja je posvetil zbiranju in opisovanju narodnih običajev in zgodovine svojega naroda.

Koroški Slovenci se klanjamo spominu velikega rojaka, ki smo ga pospremili k večnemu počitku v četrtek, dne 6. avgusta 1981.

**Narodni svet koroških Slovencev
Krščanska kulturna zveza
Koroška dijaška zveza**

Vsej slovenski javnosti sporočamo, da je gospod

ekonomski svétnik

Mirko Kumer Črčej

umrl po dolgi bolezni v ponedeljek, 3. avgusta 1981.

Gospod ekonomski svétnik Mirko Kumer je bil leta 1965 glavni kandidat Koroške volilne skupnosti. Neutrudno se je zavzemal za enotnost koroških Slovencev in se neustrašno boril za skupinsko uveljavitev slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Koroška enotna lista ga bo obdržala vedno v častnem spominu.

Celovec, dne 6. avgusta 1981

Koroška enotna lista (KEL)

Sporočamo žalostno vest, da nas je v ponedeljek, 3. avgusta 1981, po dolgi bolezni za vedno zapustil soustanovitelj Kluba slovenskih občinskih odbornikov, župan občine Blato in podžupan mestne občine Pliberk, gospod

ekonomski svétnik

Mirko Kumer Črčej

Kot slovenski občinski odbornik je pokojni neutrudno delal za zблиžanje obeh narodov na Koroškem. Boril se je za kolektivno uveljavitev in priznanje koroških Slovencev in bil vester zastopnik interesov podeželskega prebivalstva. Vse svoje življenje se je vneto zavzemal za enotnost in složnost Slovencev na Koroškem.

Z vsem spoštovanjem smo se rajnemu poklonili na njegovi zadnji poti v četrtek, dne 6. avgusta 1981.

**Klub slovenskih
občinskih odbornikov
Enotna lista Pliberk**

Sporočamo, da je v ponedeljek, dne 3. avgusta 1981, po dolgi bolezni umrl gospod

ekonomski svétnik

Mirko Kumer Črčej

Gospod ekonomski svétnik Mirko Kumer-Črčej je bil v letih 1961 in 1966 glavni kandidat Skupnosti južnokoroških kmetov in kot tak v letih od 1961 do 1971 zbornični svétnik v Kmetijski zbornici za Koroško. Vztrajno je zastopal interese kmetov na južnem Koroškem in po vsej moči izkazoval pomoč.

Klanjamo se velikemu rojaku in narodnemu delavcu.

Skupnost južnokoroških kmetov